

כ"ה תמוז ה'תש"פ 17.7.20

מגזין מס' 585

ערב שבת פרשת מטות-מסעי/מברכים חודש מנחם אב

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

יפוצו מעיינותיך 'חוצה'

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב קלב

כשהאדם נמסר לגמרי בידי אהבת עצמו האנוכית, הופך הוא למעין 'מוטציה' המתכחשת לאמיתת פשטות החיים. ובמילא, במצב שכזה ניטלים ממנו הרצון והיכולת להתבונן ולהבחין כי המציאות כולה מתחדשת בכל רגע ורגע ממש...

קרש ההצלה לטובע באוקיאנוס של העדר המשמעות הוא גילוי ה'יחידה' שבנפש - עצם נקודת החיים שלמעלה מכל כוחות הנפש, למעלה גם מכח הרצון.

אמנם הדרך להמשיך ולגלות נקודה עצמית זו (שענינה אור חדש המרפא את כל תחלואי הנפש) היא - התעסקות האדם בענינים גשמיים מתוך כוונה לבררם ולזככם, על ידי שישתמש בהם לשם שמים!

חייב האדם ללמוד לעזור לעצמו
כלים נפשיים לתקופתנו הבוערת

עם הרב

יאיר כלב

יום חמישי ||

בשעה 21:30

בפייסבוק של 'עמותת תניא' ובזום
לאחר השיעור יעלה הוידאו לערוץ ה-youtube
ולאתר:

<http://www.tanyaor.com/>

קישור הזום: [D4U.co.il/li/CogXB](https://www.d4u.co.il/li/CogXB)

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש מנחם אב

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת מטות-מסעי, מכריזים: המולד יהיה ביום שני, שעה 14:10, ו 15 חלקים. ראש חודש מנחם אב ביום רביעי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"
מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא ידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

להלן הימים המיוחדים שבחודש מנחם אב, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

לארועים משמחים שאירעו ביום זה במהלך הדורות לישראל.

כ' באב - יום הסתלקות המקובל הרב החסיד לוי יצחק שניאורסון זכר צדיק לברכה, אביו של הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו.

א' באב - יום הסתלקות אהרן הכהן.

ה' באב - יום הסתלקות האר"י ז"ל.

ט' באב - יום צום ותענית. זכר לחורבנם של שני בתי המקדש (בית ראשון ובית שני).

ט"ו באב - נוהגים בו מקצת יום טוב, זכר

תכנית המקדש השלישי

הקרבו, ומצד שני היתה יורדת אש מן השמים. יש כאן יסוד חשוב: האדם צריך לעשות את המוטל עליו, ואז מוסיף הקב"ה את השלימות העליונה מן השמים. בבית המקדש השלישי יגיע השילוב הזה לשיא שלימותו, עד שיתבטא גם בעצם בניינו של הבית.

העולם הזדכך

דבר זה נעוץ במהותו של הבית השלישי ובייחודו לעומת שני בתי המקדש שקדמו לו. בבית המקדש הראשון היה יתרון גדול, בקדושה שיורדת מלמעלה, אולם העולם עצמו טרם היה כלי מוכן לגילויים כה נעלים. בבית המקדש השני היה מצב הפוך: היתה הזדככות גדולה מלמטה, שכן בוניו היו בדרגת בעלי תשובה, אולם הקדושה שהאירה בו לא הייתה בדרגה כה גבוהה (ולכן חסרו בו חמשת הדברים שמבטאים את גילוי הקדושה). ייחודו של בית המקדש השלישי הוא, שבו תתמזג השלימות של שני הצדדים – גם הקדושה שבאה מלמעלה וגם ההזדככות של העולם התחתון.

בית המקדש השלישי ייבנה לאחר תקופת הגלות הארוכה והקשה, שבה עבר העולם תהליך עמוק של זיכוך פנימי. במשך שנות הגלות נבחנו ונצרפו כל רבדיה של המציאות, עד התחנתונים ביותר. דורות של יהודים קידשו וזיככו את העולם כולו והכשירו אותו להיות כלי לגילויי הקדושה העליונים ביותר. עתה יכול להתרחש השילוב המלא בין שלימות הזיכוך שבא מלמטה לבין שלימות הגילוי האלוקי שבא מלמעלה.

דבר זה יתבטא בבניין המשולב של בית המקדש השלישי.

מצד אחד הוא ייבנה בידי אדם, כחלק ממצות "ועשו לי מקדש", ומצד שני הוא ירד באש מלמעלה. מצד אחד הוא ייבנה על פי מתכונת בית המקדש השני, ומצד שני ישתלבו בו מלמעלה הדברים ה"סתומים" שמפורטים ביחזקאל. בכך מתבטאת השלימות המשולבת של הבית השלישי, שייבנה במהרה בימינו.

בספר יחזקאל מופיע תיאור מדוקדק של בית המקדש, שלדברי המפרשים, זהו בית המקדש השלישי. שם (בפרקים מ-מג) מפורטת נבואה, שבה גילה הקב"ה את "צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל צורותיו". הבית המתואר שם שונה מבית המקדש הראשון והשני, אולם בלתי אפשרי לתרגם את הדברים לתכנית אדריכלית מעשית, שכן דברים רבים אינם מובנים, והמפרשים מגדירים אותם "סתומים". הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פרק א, הלכה ד) אומר: "בניין העתיד להיבנות, אף על פי שהוא כתוב ביחזקאל, אינו מפורש ומבואר".

במקביל עומדת לפנינו מסכת מידות, שבה מפורטות מידותיו של בית המקדש השני. הרמב"ם, בפירוש המשניות, אומר, שכאשר יגיע הזמן לבנות את בית המקדש השלישי, הוא ייבנה על בסיס המידות שבמסכת זו. אלא שאז "יזכנו הא-ל יתברך ויגלה עינינו להבין הסתום ביחזקאל... שעל ידי הסיפור הזה של בית שני, אנו יכולים לדרוש ולהבין בבניינא דיחזקאל" (לשון ה'תוספות יום טוב' בהקדמתו למסכת מידות).

מעשי אדם ומעשי שמים

הסבר הענין קשור בסתירה הידועה שמופיעה בדברי חז"ל בשאלה, מי יבנה את בית המקדש השלישי. בכמה מקומות נאמר שירד מן השמים, ובמקומות אחרים נאמר שייבנה בידי אדם (המלך המשיח). אחד ההסברים לכך הוא, שבבניין בית המקדש השלישי יהיה שילוב של מעשי אדם ומעשי שמים: תחילת בניינו תהיה על ידי אדם, ולתוך הבניין הזה ירדו דברים מן השמים.

כך יתבצע גם השילוב בין תיאור המקדש במסכת מידות לבין תיאורו בספר יחזקאל: הבניין שיעשה בידי אדם יהיה על פי מסכת מידות, ולתוך הבניין הזה ירדו אותם חלקים "סתומים" שמתוארים ביחזקאל.

שילוב דומה היה קיים בבית המקדש בענין הקרבנות. מצד אחד נצטוו הכהנים להביא אש לצורך הקרבת

הסיפור השבועי

נקמת חיים

הצעדה המפרכת הסתיימה בהגיעם לבית הרוס למחצה. מלוויהם, אנשי האס אס, הסבירו להם כי זה ביתו של ראש עיריית ויימאר, שהופצץ בידי כוחות הברית. האסירים הצטוו לפנות את ההריסות ולשקם את הבית החרב.

מרטין סייר בבית הפגוע, וגילה דלת פתוחה, המובילה למרתף. בהחלטה מהירה החל לרדת בזהירות במורד גרם המדרגות.

לפתע נדרך למשמע רחש הבוקע מהמרתף החשוך. מרטין חצה את המפתן והמתין עד שעניו הסתגלו לחשכה, אז זיהה כלוב קטן, ובו שני ארנבים חיים, ששרדו את ההפצה. בתוך הכלוב מצא תגלית של ממש: עלה חסה מרקיב ופיסת גזר לחה, שהארנבים לא אכלו. בעבורו זה היה מעדן מלכים.

בידיים רועדות פתח את הכלוב ונטל את שאריות הירק. בדיוק כשהחל ללעוס אותן נבעת למשמע צעקה: "מה אתה עושה פה!". הוא הסב את מבטו בבהלה, וגילה את בעלת הבית ניצבת בפתח, אוחזת תינוק בידיה ועיניה רושפות.

"גיליתי ששני הארנבים נותרו בחיים!", התנצל בקול רועד.

אלא שאז נתקל מבטה של האישה בירקות המרקיבים שבידיו, ופרצופה התעוות בכעס. "חיה שכמותך!", צרחה בזעם. "למה אתה גונב את האוכל של החמודים שלי!".

הגברת סבה על עקבותיה אחוזת טירוף והזעיקה למקום איש אס אס. הלה ציווה על מרטין לצאת לחצר הבית ולשכב על הארץ. דקות ארוכות הפליא בו את מכותיו. האסיר האומלל בקושי הצליח לקום על רגליו.

בדרכו לשוב למחנה, נאנק מכאבים, תהה מרטין כיצד

חיו של מרטין גרינפילד התהפכו באחת באביב של שנת תש"ד, כאשר הכובש הנאצי פלש לעיירה השלווה שבה התגורר בצ'כוסלובקיה. הנער היהודי בן השש עשרה נשלח עם אחיו לאושוויץ. את רובם לא שב לראות. בסלקציה שנעשתה בכניסה למחנה שולח לעבודת כפייה, ובכך ניצלו חייו.

מרטין שובץ לעבודה במכבסת המחנה. תנאי הקיום היו בלתי נסבלים, אך הוא נאחז בחיים ועשה הכול כדי לשרוד. הסכנות ריחפו בלי הרף מעל ראשו, ואך בניסים הצליח לחמוק מפגיעתו של מלאך המוות.

פעם אחת, כשעמל על הברשת חולצה של קלגס נאצי, הבריש את הבגד בכוח רב מדי והצווארון נקרע. הנאצי הזועם התנפל בחמת רצח על הנער היהודי והפליא בו את מכותיו. כששכך זעמו הטיח את החולצה הקרועה בפרצופו זב הדם ועזב אותו לנפשו.

בשארית כוחותיו הצליח מרטין לקום ולעמוד על רגליו. אחד מעמיתיו נחלץ לעזרתו, והדריך אותו כיצד לתפור את החולצה לחלק הפנימי של כתונת האסיר. הבגד הכפול סייע לו להתמודד עם הקור העז. בהמשך יהפוך את הידע שרכש כחייט באושוויץ למקצוע שיפרנס אותו בכבוד כל חייו.

בתחילת שנת תש"ה (1944) שהה במחנה העבודה בוכנוולד, והועסק בייצור נשק בעבור הצבא הגרמני. בוקר אחד נלקח עם עוד שנים עשר אסירים לצעידה אל מחוץ למחנה. הקבוצה הובלה לעיר הסמוכה, ויימאר.

למרות תשישותם הרבה האסירים מזי הרעב חשו בני מזל על ה'טיול' שזכו בו. הם קיוו למצוא בדרך ירק מאכל כלשהו, תפוח אדמה או גזר, שיהיה בעבורם סעודת מלכים חלומית.

אשה שהיא אִם לתינוק מידרדרת לשפל מוסרי כזה, עד שאינה מוצאת בלבה שמץ של רחמים על יהודי אומלל הגווע ברעב. רגשות נקם גאו בו. בדרך למחנה בוכנוולד גמלה בלבו החלטה נחרצת: כאשר תסתיים המלחמה, אם ישרוד אותה, ישוב אל הבית ויפרע מהאישה האכזרית.

ההבטחה הזו העניקה למרטין את הכח להתגבר על התלאות ולשרוד עד יום השחרור המיוחל. למחרת פנה אל שני אסירים צעירים, שעוד היה בכוחם לצעוד עד ויימאר, שיתף אותם בשבועת הנקם האישית שלו, והללו הצטרפו אליו ברצון לביצוע המשימה. השלושה השיגו כלי נשק שהנאצים הותירו מאחוריהם ויצאו לדרך.

מרטין זיהה היטב את ביתו של ראש העיר. השלושה איגפו את המבנה והתפרצו פנימה מדלת אחורית, ובידיהם רובים.

”מי זה?” נשמע קול מבוהל של אשה. ברגע הבא ניצב מרטין מולה, מכוון לעברה את הרובה. האשה זיהתה

האשה החלה להתחנן על חייה. ואז הבליחו במוחו של מרטין זיכרונות. מול עיניו ריצדו תמונות, של אימו המחזיקה בידיה את אחיו הקטן. ”הרוג אותה!” דחקו בו חבריו, אולם מרטין חש שאינו יכול ללחוץ על ההדק.

הוא נזכר שלמד ב'חדר' על ערך קדושת החיים. בתוך ליבו השתולל מאבק איתנים. אט-אט נשמט הרובה מאחיזתו. הוא סב על עקבותיו ויצא מן הבית.

מרטין השתקם, היגר לארה"ב ופתח בחיים חדשים, עד שנעשה החייט הרשמי של נשיאי ארצות-הברית.

לימים סיפר שברגע הקריטי ההוא חש כיצד שב אליו צלם האנוש שאבד בגיהנום הנאצי. ”בזכות המעשה הזה הצלחתי לחזור לחיים”, אמר.

”האם את זוכרת אותי מהמרתף?” אמר לה מרטין, ובלי להמתין לתשובה הוסיף: ”באתי לכאן כדי להרוג אותך”.

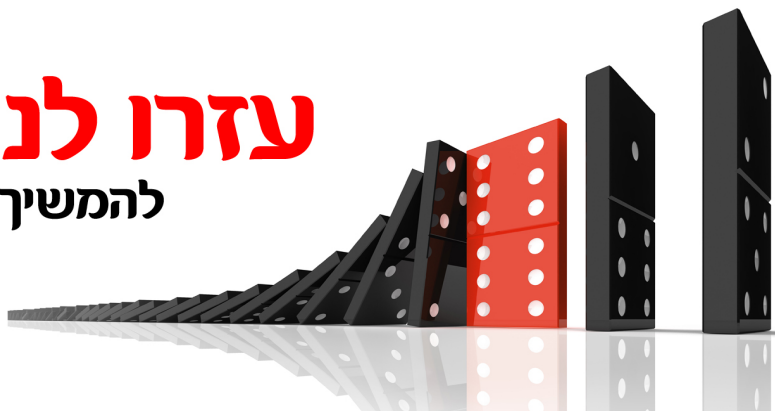
הוא נזכר שלמד ב'חדר' על ערך קדושת החיים. בתוך ליבו השתולל מאבק איתנים. אט-אט נשמט הרובה מאחיזתו. הוא סב על עקבותיו ויצא מן הבית.

מרטין זיהה היטב את ביתו של ראש העיר. השלושה איגפו את המבנה והתפרצו פנימה מדלת אחורית, ובידיהם רובים.

”מי זה?” נשמע קול מבוהל של אשה. ברגע הבא ניצב מרטין מולה, מכוון לעברה את הרובה. האשה זיהתה

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים. עמותת "תניא" - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת מטות מסעי

מטות

התחייבות בלשון נדר או שבועה

ראשי המטות מכונסים ע"י משה רבנו, והוא מלמד את דיני הנדר והשבועה על מנת שיעבירום לידיעת כל בני ישראל.

דינים אלה שורשם בכתוב "לא יחל דברו, ככל היוצא מפיו יעשה". אדם שקיבל על עצמו ענין כלשהו בלשון נדר או שבועה, הרי מחוייב הוא לקיים את התחייבותו, שאם לא כן חילל בזה מוצא פיו.

נערה הנודרת, בו ביום מבטל אביה את נדרה. ובאם לא ביטל אביה את נדרה, חייבת היא לקיימו. נדרה אשה נשואה, ייפר או יקיים בעלה את נדרה. אשה אלמנה או גרושה, אין לאיש סמכות להפר או לקיים נדריה.

נקמת ה' במדיינים

כזכור, בפרשה הקודמת פרשת פינחס, הוגדרו המדיינים אויבי קדושת ישראל. ובפרשתנו, ה' מצוה את משה כי ינקום קודם מותו במדיינים.

משה רבנו מגייס שניים עשר אלף חיילים - אלף אנשי צבא מכל שבט ושבט משניים עשר השבטים. בראש שניים עשר אלף החיילים עומד פינחס בן אלעזר הכהן, אשר נוטל עמו אל המלחמה את ארון הברית ואת ציץ הקודש של הכהן הגדול ואת חצוצרות התרועה.

צבא ישראל מנצח במלחמה והורג את כל הזכרים, בהם חמשת מלכי מדין ובלעם נביאם הרשע. ערי מדין

נשרפות כליל באש, והנשים והילדים וכל רכוש המדיינים נלקחים שלל ע"י הלוחמים ומובאים אל מחנה ישראל.

כעסו של משה ודיני טהרת הלוחמים והכלים

אנשי חיל צבא המלחמה משאירים בחיים את בנות מדין (אשר החטיאו את בני ישראל) והדבר מכעיס את משה ואלעזר. על כן מצוה משה להרוג את כל הנשים המדייניות הבוגרות ואת כל הילדים ממין זכר. הלוחמים שנטמאו בבואם במגע עם המתים ימתינו מחוץ למחנה, שם יהיה עליהם להיטהר ביום השלישי והשביעי טרם כניסתם למחנה.

עתה מפרט אלעזר הכהן את הדינים שקיבל ממשה בנוגע לטהרת הכלים: כלים שנטמאו בטומאת מת יש לנקותם היטב ולטהרם, וכן להסיר ולטהר את הבלוע בדפנותיהם. הכלים ששימושם באש - טהרתם על ידי ליבונם באש, והכלים ששימושם בצונן - טהרתם על ידי טבילתם במים קרים.

חלוקת השלל, הפרשת התרומות ומתן התכשיטים

הקב"ה מצוה את משה להעריך את כמות השלל המדייני וקובע את דרך חלוקתו: מחציתו ללוחמים, ומחציתו לכל העם. על הלוחמים להפריש מחלקם אחד מחמש מאות (0.2 אחוז) עבור הכהנים, ועל העם להפריש מחלקו אחד מחמישים (2 אחוז) עבור הלויים.

התורה מפרטת את פריטי השלל, מניינם וכן את החלק שהופרש לכהנים וללויים.

מחמשת חומשי תורה.

התורה מונה בפרשתנו את ארבעים ושניים מסעותיהם וחניותיהם של בני ישראל בארבעים שנות נדודיהם במדבר. החל מיציאתם ממצרים בחמשה עשר לחודש ניסן, בהותירם את המצריים קוברים את מתייהם הבכורים, ועד לחנייתם על גדת נהר הירדן המזרחית בערבות מואב.

בתוך מניין המסעות, מזכירה התורה את מיתת אהרן בראש חודש אב בשנה הארבעים לצאתם מארץ מצרים, והוא בן 123 שנה. כמו כן מרמזת התורה אודות הכנעני המנצל את האבל ושברון הלב על מות אהרן, כדי לתקוף את בני ישראל בשעתם הקשה בנסיון להביסם בקרב.

גירוש הזרים וגילוליהם מן הארץ

ערב הכניסה לארץ מצוה הקב"ה את משה למסור לבני ישראל באזהרה חמורה כי כדי לחיות בארץ בבטחון ובשלווה, יהיה עליהם להכרית כליל את סממני העבודה הזרה של יושבי הארץ ואת אליליהם. יתירה מזו, מוסיף הוא ומזהיר, כי אם לא ישמידום כליל יהפכו הנשארם מיושבי הארץ ברבות הימים לצרי ישראל, וגילוליהם לפיתוי ולפגע רע רוחני.

פירוט גבולות הארץ המובטחת

ה' מפרט בפני משה את גבולות הארץ, על פיהם יתנהל מסע כיבושה. בתוך גבולות אלה יתנחלו בני ישראל למעט בני השבטים ראובן, גד וחצי שבט המנשה, אשר נחלתם, כאמור, בעבר הירדן המזרחי.

ראשי העם האחראים על חלוקת הארץ

עוד בטרם החל מסע הכיבושים, קובע ה' מראש מי יהיו ראשי העם אשר יחלקו את הארץ לשבטי ישראל. ומפרטת התורה כי בראש העם יעמדו אלעזר הכהן ויהושע בן נון, ותחתם נשיאי השבטים המוזכרים בשמותיהם.

בתום החלוקה, ניגשים ראשי הצבא אל משה ומביעים את רצונם לתרום לה' את הכלים ותכשיטי הכסף והזהב שבזו - ביטוי ואות לרגשי תודתם לה' על שיבת הלוחמים אל המחנה מן המלחמה בשלום ללא נפגעים. משה ואלעזר מביאים את תרומתם לאוהל מועד למשמרת, זיכרון לסיפור הנס ולתרומת הלוחמים.

נחלת גד, ראובן וחצי המנשה

בני השבטים גד וראובן פונים למשה ומבקשים לנחול נחלתם ממזרח לירדן, מקום עתיר מרעה לצאנם הרב. משה חושש כי בכך מבקשים הם לפטור עצמם מלהשתתף עם אחיהם במלחמות כיבוש הארץ והסדרת הנחלות. על כן הוא חוזר ומזכיר בפניהם את סיפור עונשם הקשה של המרגלים שהניאו את לב העם מלהיכנס לארץ.

מיד מבהירים בני גד וראובן למשה כי אין מבוקשם דומה כלל לחטא המרגלים חלילה. וכראיה מכריזים הם כי מוכנים הם לצאת חלוצים לפני מחנה ישראל למסע כיבושה של ארץ ישראל המערבית.

משה חש בכנות דבריהם ומציב בפניהם תנאי: ארץ ישראל המזרחית אכן תהיה להם לנחלה, אך יהיה זה רק לאחר שיעברו את הירדן וילחמו שכם אחד עם אחיהם. משה מוסר את הדברים לידיעת תלמידו יהושע בן נון אשר ינהיג את העם אחרי מותו אלי כיבוש הארץ המובטחת וחלוקתה לנחלות.

בני השבטים גד, ראובן וחצי שבט מנשה, אותם מצרף בינתיים משה אליהם, מקימים בהנחיית משה ערים בארץ ישראל המזרחית ומושיבין בהן את נשיהם, ילדיהם וצאנם. ובהתאם להתחייבותם, יוצאים הם עם כלל ישראל לחציית נהר הירדן לקראת מלחמת כיבוש הארץ.

מסעי

מסעות בני ישראל במדבר

פרשת מסעי חותמת את ספר במדבר, החומש הרביעי

מגרשים וערי מגורים לשבט לוי

הלוויים, שלא כשאר השבטים, אינם נוחלים חלק בארץ. מקומות מגוריהם מפוזרים ואינם כוללים שטחי מרעה וחקלאות כיון שאין עיסוקם אלא בעבודת הקודש ובלימוד התורה. בני שבט זה מיוחדים להם ארבעים ושמונה אזורי התיישבות בישראל, ובהם שש 'ערי מקלט' להורגים בשגגה.

שש ערי המקלט

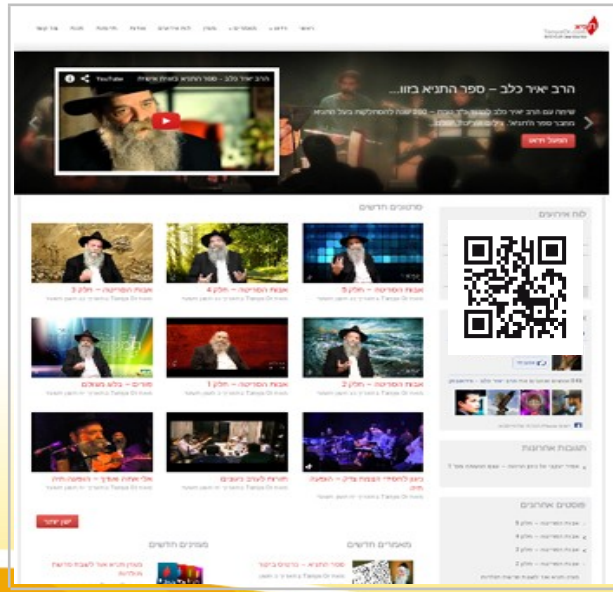
התורה מבחינה בין רוצח בכוונה תחילה שעליו לעמוד לדין (ובאם יורשע במשפט - דינו מיתה), לבין הורג בשגגה. השוגג אינו מחויב בדין, אך כדי להינצל מנקמת קרובו של הנהרג (גואל הדם) עליו לנוס עד למשפטו אל אחת משש ערי המקלט - שלוש בעבר הירדן המזרחי, ושלוש נוספות בגדתו המערבית. כאשר נפסק בבית דין כי הרצח היה בשגגה, אזי אוסרת התורה לנקום באיש השוגג כל זמן ששוהה הוא בעיר מקלט (ערי המקלט מיועדות רק להורג בשגגה), שם הוא מוגן מפני נקמת גואל הדם. אמנם, יציאתו מעיר מקלטו לחזור לעירו בבטחה תתאפשר רק לאחר מות הכהן הגדול. ובאם יצא מעיר

המקלט קודם מות הכהן הגדול - דמו בראשו.

בין הדברים מפרטת התורה כמה מהדינים בנושא זה: הרוצח במזיד, והעידו שני עדים על מעשהו - דינו מוות, ועל גואל הדם להורגו; כך הוא גם לגבי אדם שארב לשונאו ורצחו; על העדים לוודא כי הרוצח היה מודע היטב להתראתם; התורה אוסרת להרוג אדם על פי עדותו של עד אחד; חובה להמית את הרוצח במזיד ואין לפוטרו מעונשו תמורת תשלום דמי כופר לכפרתו; כמו כן על הרוצח בשגגה להמלט לעיר מקלט וגם במקרה זה אין להמיר זאת בכופר.

נישואי בנות צלופחד לבני שבטן בלבד

לאחר שנפסק, כמסופר בפרשת פינחס, כי בנות צלופחד זכאיות לרשת את נחלת אביהן (שמת בלא שהותיר בנים), נוצרת בעיה חדשה: אם תנשאנה בנות שבט אחד לגברים משבט אחר, תעבור ירושת נחלתן לשבט אחר! ואכן על מנת לפתור בעיה זו מצוה משה את בנות צלופחד שלא תנשאנה אלא לגברים מבני שבטן, כדי שלא תעבור נחלתן לשבט אחר. בסיום פרשתנו מספרת התורה אודות נישואי בנות צלופחד, כציווי משה, לבני דודיהן מבני שבטן.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

להיות מוכנים לגאולה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

חיבור מטות-מסעי

הפרשיות מטות ומסעי נקראות, בדרך כלל, כשהן מחוברות. לכן ברור שיש קשר מהותי בתוכנן. ואכן, בשתיהן מדובר על הכניסה לארץ ישראל - בסוף פרשת מטות מסופר על בקשת בני ראובן, גד וחצי מנשה להיאחז בעבר הירדן המזרחי, ועל התהליך שבו כבשו את האזור והתיישבו בו; וגם פרשת מסעי מסכמת את ארבעים ושניים המסעות של עם ישראל, מהיציאה ממצרים עד סמוך לכניסה אל הארץ.

הכיבוש של עבר הירדן המזרחי, על ידי שבטי ראובן, גד וחצי מנשה, היה למעשה מעין התחלה של הכניסה לארץ. ולאחר מכן, בפרשת מסעי, אנו מגיעים לקראת שלב הכניסה לארץ ישראל המערבית, כפי שנאמר: "ויחנו בערבות מואב על ירדן ירחו" - הגעתו של העם מול ירחו, שהיתה "מנעולה של ארץ-ישראל".

התורה נצחית

מאחר שהתורה היא נצחית, יש בדברים אלה גם משמעות נצחית בחיי כל יהודי בכל דור ודור. מוסבר בתורת החסידות, שאף על פי שהיציאה ממצרים הייתה במסע אחד, בכל זאת נאמר בתורה "מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים", שכן מהלך ההשתחררות מ'מצרים' אינו חד פעמי, אלא זהו מהלך מתמשך, בכל דור ודור, עד שזוכים לצאת סופית ממצרים ולהיכנס אל הגאולה האמיתית והשלמה.

וכך גם השאיפה של שבטי ראובן, גד וחצי מנשה

להתיישב בעבר הירדן, היא בפנימיותה הכנה לקבלת כל ארץ ישראל, כולל ארצות הקיני, הקניזי והקדמוני, בגאולה האמיתית והשלמה.

גאולה פרטית

ההוראה מכך היא, שיהודים צריכים לעמוד במצב של מוכנות לגאולה. במיוחד בזמננו זה, בעמדנו בימים האחרונים של הגלות, צריכים כולנו להיות מוכנים להיכנס מיד אל הגאולה.

וההכנה לכך היא על ידי שכל יהודי גואל בראש ובראשונה את עצמו, על ידי הוספה בכל ענייני התורה ומצוותיה, שבכך הוא מגיע ל'גאולה פרטית'. וזו ההכנה גם לגאולה הכללית, גאולת כל ישראל, בכל קצווי תבל.

ירידה ועלייה

דבר נוסף שאנו לומדים מפרשת מסעי הוא, שכל המסעות הם חלק מהמסע אל הגאולה, כי בפנימיות הדברים, גם הירידות שיש בדרך הן חלק מהעלייה.

ולכן, כשיהודי נמצא "בערבות מואב", בסוף זמן הגלות ('ערבות' מלשון ערב וחושך), אין הוא מתרשם מריבוי הניסיונות והעיכובים, וודאי שאינו מתייאש חלילה, אלא אדרבה, הוא מתחזק ביתר שאת וביתר עוז, מתוך הכרה איתנה, שדוקא מתוך הירידה הגדולה הזאת תצמח העלייה הגדולה ביותר - הגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(מתוך אתר צעירי חב"ד chabad.org.il)

"שלחן שבת" מעובד על פי ספר השיחות תש"נ, כרך ב)

חסידות על הפרשה מטות-מסעי

מסע הדורות מגלות לגאולה פרשת מסעי

פרשת מסעי נקראת לעולם בימי בין המצרים. חושך הגלות אינו אלא הכנה והקדמה לאור הגאולה, וכך המשמעות הפנימית של מסעות בני ישראל היא – מסע הדורות מגלות לגאולה; מהמדבר שהוא סמל הגלות, ל"ירדן יריחו", רמז למשיח שעליו נאמר (ישעיה יא), "והריחו ביראת ה'".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת מסעי תשד"מ)

התוקף להתנזר גם מן המותר וידבר משה אל ראשי המטות (ל,ב)

מדוע נקט הכתוב "מטות" ולא "שבטים"?

'מטה' הוא ענף קשה וחזק, שנפרד מן האילן, ואילו 'שבט' הוא ענף המחובר עדיין לאילן, שהוא רך. לענין נדרים דרושה בחינת "מטות" דוקא, שכן הנודר נדר מקדש את עצמו במותר לו ומתנזר גם מדברים המותרים, ועבודה זו דורשת תקיפות ונחישות.

(אור התורה' במדבר עמ' אש"א

מיליוני צפיות – באתר, ביוטיוב
ובפייסבוק - בקרו אותנו:

www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

תניא
מודעות
עמית
ביהדות

עודה ראשונה לנפשו

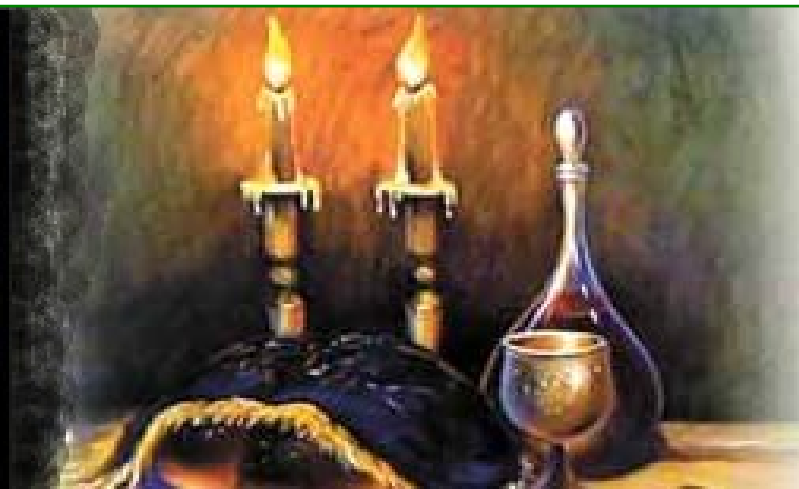
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קי"ז)
20:25	19:09	י-ם
20:27	19:24	ת"א
20:29	19:17	חיפה
20:25	19:26	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון